

REGERINGEN

Socialdepartementet

Regeringsbeslut

II:6

2014-02-20

S2014/1696/FST
(delvis)

Länsstyrelsen i Skåne län
205 15 Malmö

Uppdrag angående kommunala handlingsplaner mot ekonomisk utsatthet bland barn

---

Regeringens beslut

Regeringen beslutar att ge Länsstyrelsen i Skåne län och Länsstyrelsen i Västerbottens län i uppdrag att genom en försöksverksamhet anpassad till de lokala förhållandena stötta kommunerna i deras arbete med att ta fram handlingsplaner mot ekonomisk utsatthet bland barn. Länsstyrelsen i Skåne län och Länsstyrelsen i Västerbottens län ska i nära samverkan aktivt arbeta för att stimulera kommuner att ta fram, utveckla och följa upp lokala planer mot ekonomisk utsatthet och dess konsekvenser för barn. I uppdraget ingår även att stötta kommuner som vill införa perspektivet barn i ekonomisk utsatthet i redan existerande handlingsplaner och motsvarande dokument. Länsstyrelsen i Skåne län och Länsstyrelsen i Västerbottens län ska utifrån tidigare erfarenheter, samt nya som framkommer under uppdraget, ta fram gemensamma förslag på hur kommunernas arbete i dessa frågor även fortsättningsvis kan stöttas från regional nivå.

Arbetet för att stimulera och stödja kommunerna i arbetet med lokala handlingsplaner mot ekonomisk utsatthet och dess konsekvenser bör bedrivas i nära samarbete med uppdraget kring länsstyrelserna som en regional stödstruktur för att bidra till att barnets rättigheter tillgodoses (dnr S2014/1697/FST) och erfarenheter som vunnits inom respektive uppdrag bör användas i båda uppdragen.

Länsstyrelsen i Skåne län och Länsstyrelsen i Västerbottens län får använda högst 750 000 kronor vardera för uppdragets genomförande. Kostnaderna för uppdraget ska belasta utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslaget 5:2 Insatser för att förverkliga konventionen om barnets rättigheter i Sverige, anslagsposten 2 Del till Kammarkollegiet. Medlen utbetalas av Kammarkollegiet efter rekvisition senast den 30 juni 2014. Medel som inte använts ska återbetalas till

Kammarkollegiet senast 31 mars 2015. En ekonomisk redovisning av hur medlen har använts ska lämnas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2015. Vid rekvisition, redovisning och återbetalning ska hänvisning göras till det diarienummer som detta beslut har.

Uppdraget ska redovisas i en rapport till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 31 december 2014. Vid redovisning ska hänvisning göras till det diarienummer som detta beslut har.

Bakgrund

Det är i kommuner och landsting som de flesta verksamheter som rör barn finns. Det är också där beslut fattas som har direkt inverkan på barns, flickors såväl som pojkars, vardag och deras livssituation. Beslutsfattare och olika yrkesgrupper i kommunerna bör ha kunskap om de levnadsvillkor som barn i den egna kommunen lever under och utifrån denna kunskap samt konventionen om barnets rättigheter fatta beslut om åtgärder i syfte att på både kort och lång sikt förbättra levnadsvillkoren för barnen.

Barn i ekonomisk utsatthet är ett område som regeringen särskilt lyfter fram inom ramen för barnrättspolitik. Frågan är komplex och kräver insatser från statliga myndigheter, kommuner och landsting. Insatser kan också göras av det civila samhällets organisationer. Flera kommuner har tagit fram handlingsplaner mot ekonomisk utsatthet bland barn. Enligt regeringens strategi för att stärka barns rättigheter ska aktuell kunskap om barns levnadsvillkor ligga till grund för beslut och prioriteringar som rör barn och de lokala handlingsplanerna ligger i linje med detta. Regeringen anser därför att detta arbete ska stöttas, både i de kommuner där arbete med handlingsplaner redan sker och i kommuner som ännu inte arbetar med detta.

Länsstyrelserna arbetar redan i dag med närliggande frågor som t.ex. bostadsbyggande, hemlöshet, våld i nära relationer, samhällsplanering och kultur. Länsstyrelserna har även i uppdrag att verka för att det finns beredskap och kapacitet för att ta emot ensamkommande barn. Länsstyrelsen i Jönköpings län har denna dag fått i uppdrag att lämna förslag på hur länsstyrelserna skulle kunna utgöra en regional stödstruktur för att bidra till att barnets rättigheter kan tillgodoses på lokal och regional nivå (dnr S2014/1697/FST). Vidare ingår i det uppdraget att lämna förslag på hur utveckling av arbetet med genomförandet av barnkonventionen på lokal och regional nivå med utgångspunkt i Strategin för att stärka barnets rättigheter (prop. 2009/10:232) kan följas upp. Uppdraget ska ske i samråd med Barnombudsmannen och i dialog med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Mot den bakgrunden, samt eftersom länsstyrelserna har en regional överblick och kompetens inom ett flertal samhällsområden, anser regeringen att länsstyrelserna är lämpliga aktörer att stötta kommunerna i arbetet med de kommunala handlingsplanerna.

Närmare om uppdraget

Länsstyrelserna i Skåne län och Västerbottens län ska aktivt arbeta för att kommuner tar fram, utvecklar och följer upp handlingsplaner mot ekonomisk utsatthet och dess konsekvenser bland barn. Länsstyrelserna avgör själva hur denna del av uppdraget ska genomföras. Handlingsplanerna bör dock innehålla en kartläggning och redovisning av lokala förhållanden, åtgärdsförslag samt former för uppföljning och utvärdering. Kartläggning av lokala förhållanden kan t.ex. innebära att kartlägga förekomsten av barnfamiljer som uppstår ekonomiskt bistånd i kommunen samt livsvillkoren för dessa familjer, utbudet av subventionerade fritidsaktiviteter och hur detta kommuniceras, socialtjänstens samarbete med skolan, insatser till ungdomar som inte genomför eller har avbrutit en gymnasieutbildning, hur det vräkningsförebyggande arbetet ser ut och hur den lokala skuld- och budgetrådgivningen fungerar för föräldrar.

Kommuner kan ha ett antal handlingsplaner respektive verksamhetsplaner i angränsande områden, eller på ett mer övergripande plan. I uppdraget ingår därför även att stötta de kommuner som vill införa perspektivet ekonomisk utsatthet och dess konsekvenser för barn i dessa planer. Inom ramen för uppdraget ingår även att stimulera kommunerna att inkludera barn och unga i arbetet med planerna. I detta arbete kan med fördel erfarenheter från Barnombudsmannens arbete med att föra dialog med barn och unga användas.

Länsstyrelserna i Skåne län och Västerbottens län ska i sin gemensamma redovisning till regeringen beskriva hur uppdraget genomförts samt lämna förslag på hur kommunernas arbete i de här frågorna även i framtiden kan stöttas från regional nivå. Arbetet för att stimulera och stödja kommunerna i arbetet med lokala handlingsplaner mot ekonomisk utsatthet och dess konsekvenser för barn bör bedrivas i nära samarbete med uppdraget kring länsstyrelserna som en regional stödstruktur för att bidra till att barnets rättigheter tillgodoses (dnr S2014/1697/FST) och erfarenheter som vunnits inom respektive uppdrag bör användas i båda uppdragen.

På regeringens vägnar

Maria Larsson

Kajsa Eliasson

Likalydande till
Länsstyrelsen i Västerbottens län

Kopia till

Finansdepartementet/BA
Utbildningsdepartementet /UC
Barnombudsmannen
Kammarkollegiet
Ungdomsstyrelsen